

Ruwvoerkost in kostprijs melk

Diane Schoonhoven

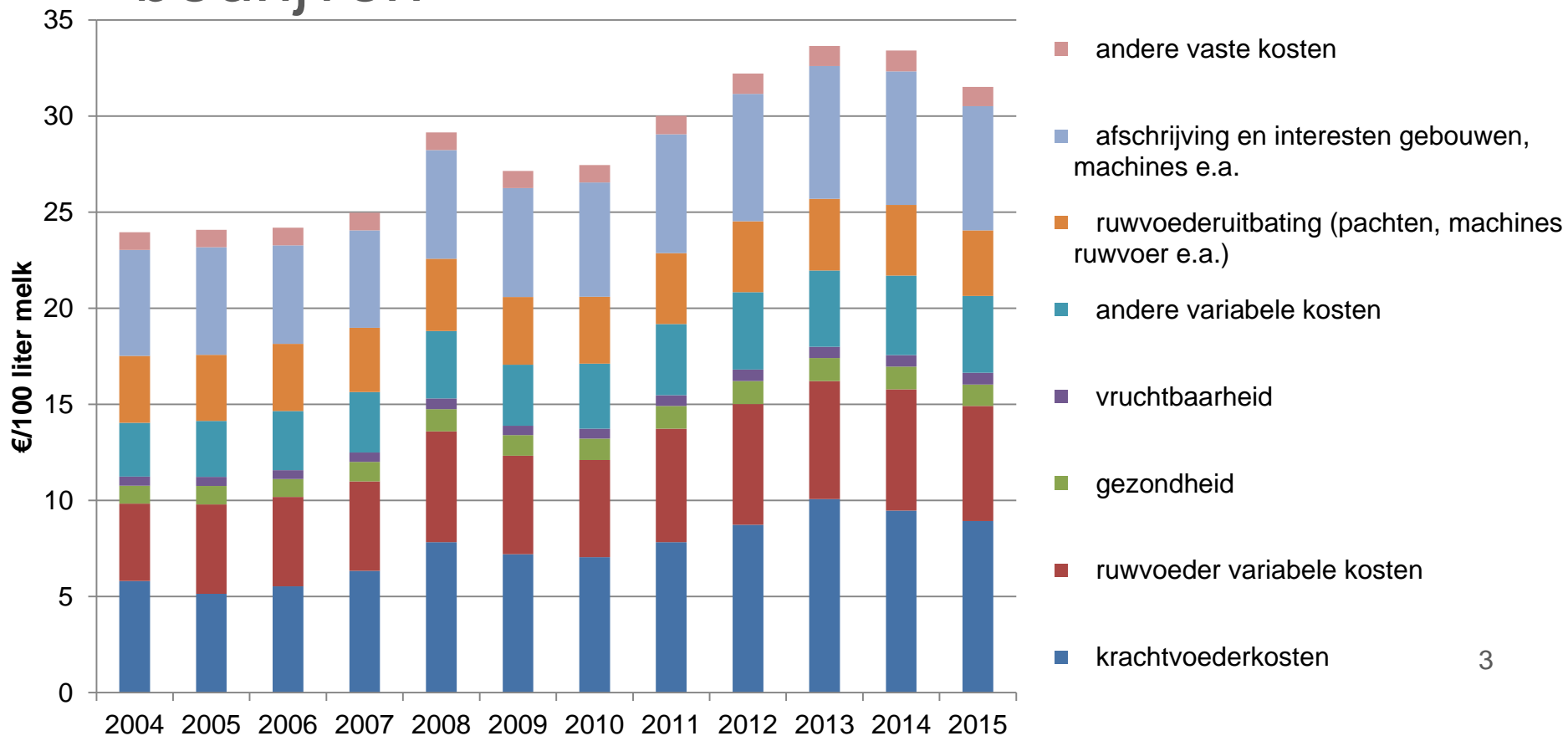

Overzicht

- Evolutie kostprijs melkveebedrijf
- De verschillen tussen bedrijven zijn groot
- Ruwvoermelk maakt het verschil
- Voorbeelden impact op voerkosten

Evolutie kostprijs melkveebedrijf

- Sterk toegenomen kostprijs op de bedrijven

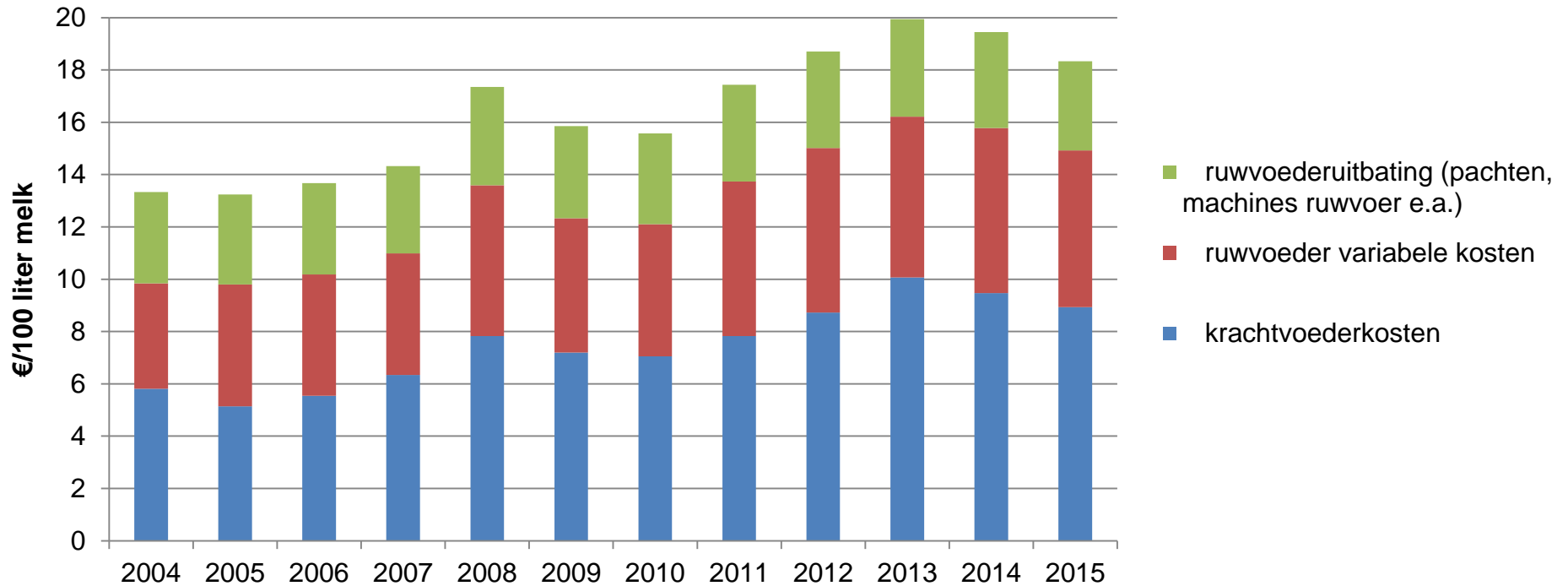

Evolutie kostprijs melkveebedrijf

- Kostprijs van melk is tussen 2004 en 2015 met ongeveer 32% gestegen!
 - + €3,12/100 liter krachtvoer
 - + €1,96/100 liter variabele ruwvoerkosten
 - + €0,96/100 liter vaste kosten
 - + ... Energie, mestafzet, strooisel, andere variabele kosten
 - Eerder beperkte stijging per 100 liter melk van gezondheids- en vruchtbaarheidskosten, etc. a.g.v. stijgende melkproductie/koe
 - Melkproductie/koe gestegen van 7.144 liter in 2004 naar 8.481 liter in 2015

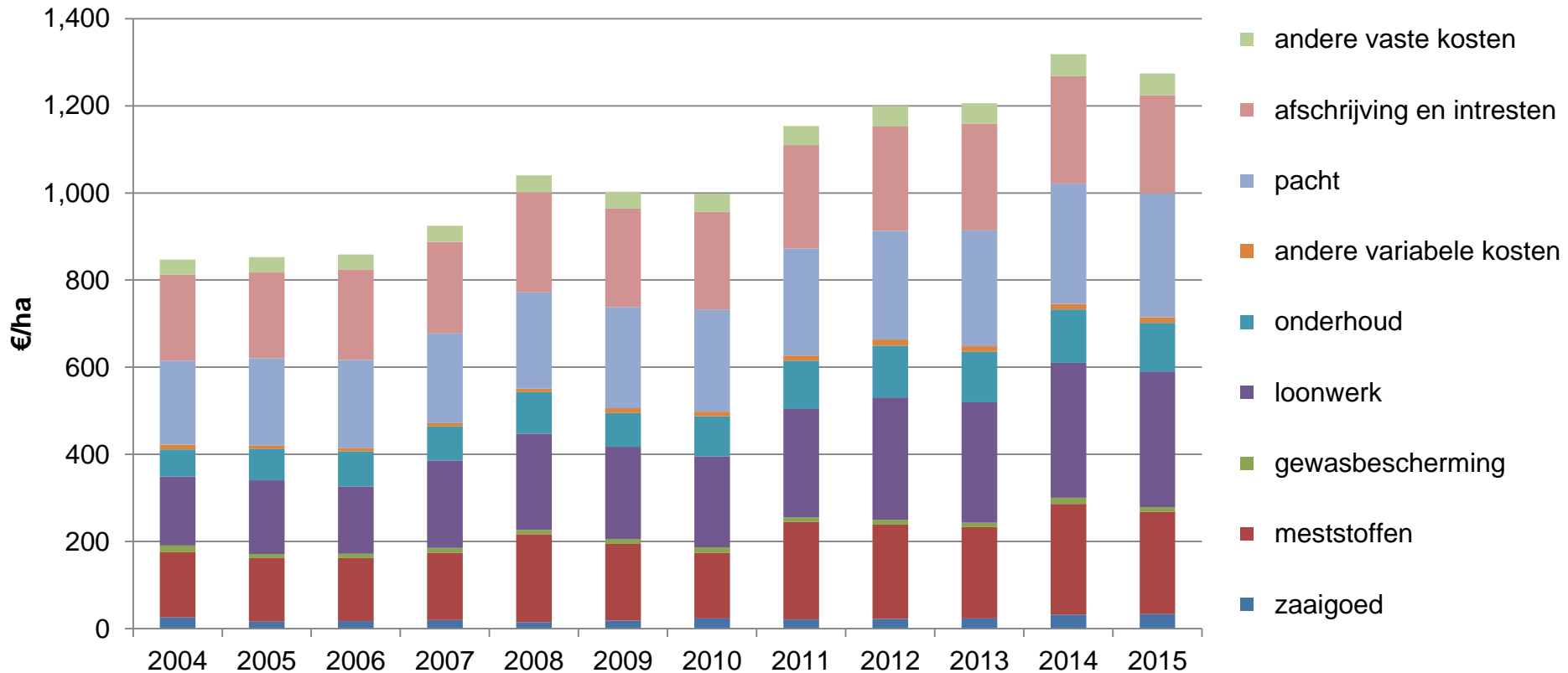
Evolutie kostprijs melkveebedrijf

- Sterk toegenomen voerkosten op de bedrijven

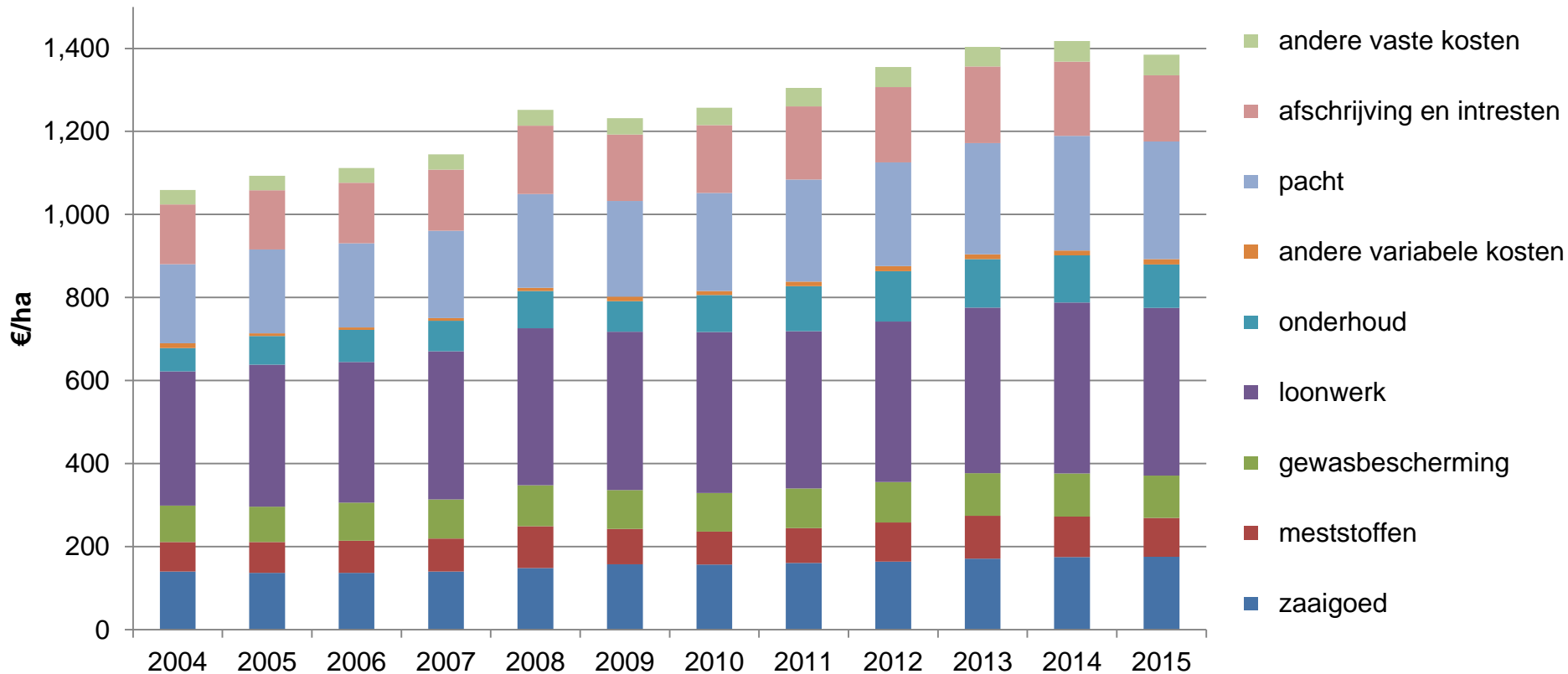
Evolutie kostprijs melkveebedrijf

- Sterk toegenomen kosten per ha grasland

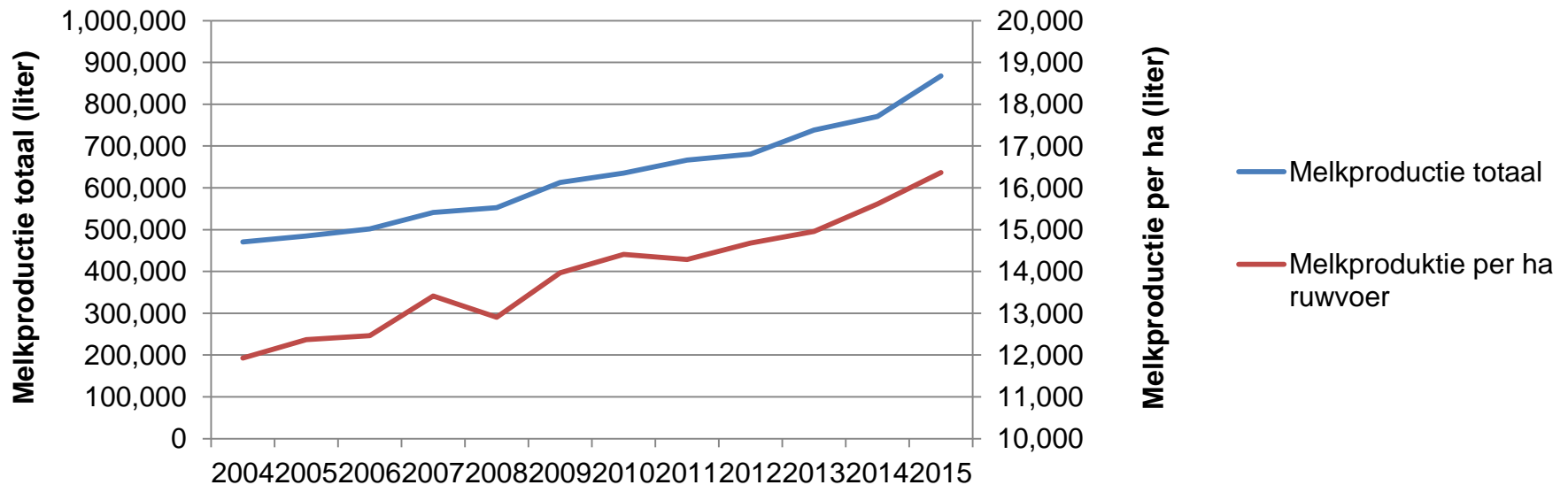
Evolutie kostprijs melkveebedrijf

- Sterk toegenomen kosten per ha maïs

Evolutie kostprijs melkveebedrijf

- Deel kostenstijging per ha gecompenseerd door toegenomen melkproductie per ha
 - Toegenomen melkproductie per ha draagt bij aan kostenstijging

De verschillen tussen bedrijven zijn groot

- Opsplitsing van bedrijven op basis van saldo per koe – 2015

€ 2008-2015	Q1	Q2	Q3	Q4
Saldo/koe	961	1.333	1.561	1.895
Arbeidsinkomen/koe	84	474	689	1.007
Arbeidsinkomen/100 liter	1,25	6,05	8,27	11,56
Arbeidsinkomen/ha ruwvoer	160	855	1.253	1.739

– Exclusief betalingsrechten

De verschillen tussen bedrijven zijn groot

- Opsplitsing van bedrijven op basis van saldo per koe - 2015

2008-2015	Q1	Q2	Q3	Q4
Bedrijfsoppervlakte (ha)	48,0	53,1	54,0	54,9
Eigendom (ha)	12,7	14,4	15,5	17,1
Gewerkte uren	5.001	5.296	5.468	5.407
Aantal koeien	74	82	83	81
Geproduceerde liters	534.323	653.363	694.837	706.114

De verschillen tussen bedrijven zijn groot

- Opsplitsing van bedrijven op basis van saldo per koe - 2015

€/koe 2008-2015	Q1	Q4	gemiddeld	verschil Q4-Q1
Totale opbrengst	2.595	3.439	3.040	844
Variabele kosten	1.625	1.537	1.582	-88
Saldo	961	1.895	1.451	934

De verschillen tussen bedrijven zijn groot

- Opsplitsing van bedrijven op basis van saldo per koe - 2015

2008-2015	Q1	Q4	gemiddeld
Aantal koeien	74	81	80
Melkproductie/koe	7.182	8.704	8.051
Melkerijprijs (€/100 l) <i>Zonder superheffing</i>	31,84 32,34	34,60 34,34	33,24 33,48
Vet (°)	42,56	43,21	42,92
Eiwit (°)	35,11	35,52	35,35
Ruwvoermelk VEM/koe	2.751	4.014	3.374
Melk per ha RV	13.382	15.413	14.719
Vleesopbrengsten (€/100 l)	4,17	4,72	4,35
Kalvingsindex	0,99	1,02	1,01
Vervangingspercentage	33	28	30

De verschillen tussen bedrijven zijn groot

- Verschil in variabele kosten

2008-2015	Q1	Q4	Q1	Q4
	€/koe		€/100 l	
Variabele kosten	1.625	1.537	22,64	17,64
Krachtvoer	663	681	9,23	7,81
Ruwvoer	496	437	6,91	5,02
Veearts	100	90	1,39	1,03
Vruchtbaarheid	44	48	0,62	0,56
Milieu	20	16	0,27	0,18
Energie	83	77	1,16	0,88
Onderhoud	75	56	1,04	0,64
Strooisel	30	25	0,41	0,29
Andere	115	107	1,61	1,22

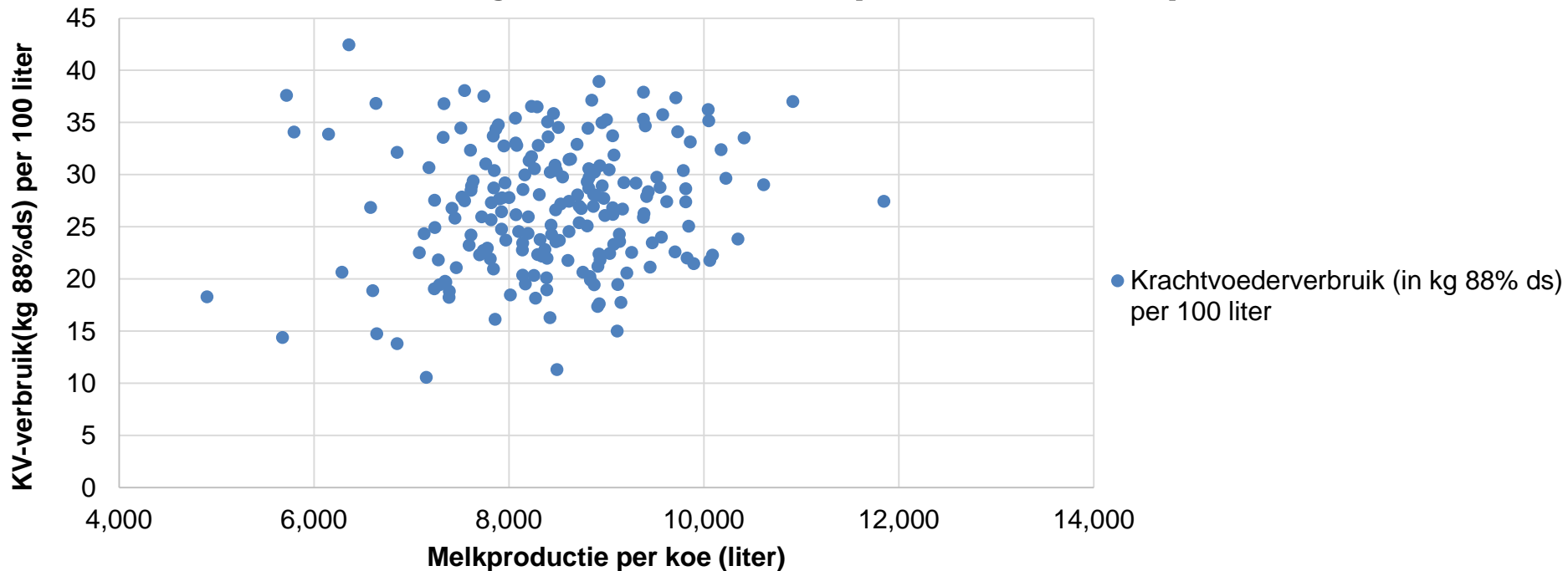
De verschillen tussen bedrijven zijn groot

- Verschil in krachtvoergebruik melkvee

2008-2015	Q1	Q4	Q1	Q4
	kg/koe		kg/100 liter melk	
Totaal krachtvoerverbruik bij 88% DS	2.099	2.230	29,2	25,6
Krachtvoer <i>(evenwichtig, eiwitrijk, granen, mineralen, ...)</i>	1.480	1.548	20,6	17,8
Perspulp	1.503	1.683	20,9	19,3
Natte bijproducten	623	657	8,7	7,5

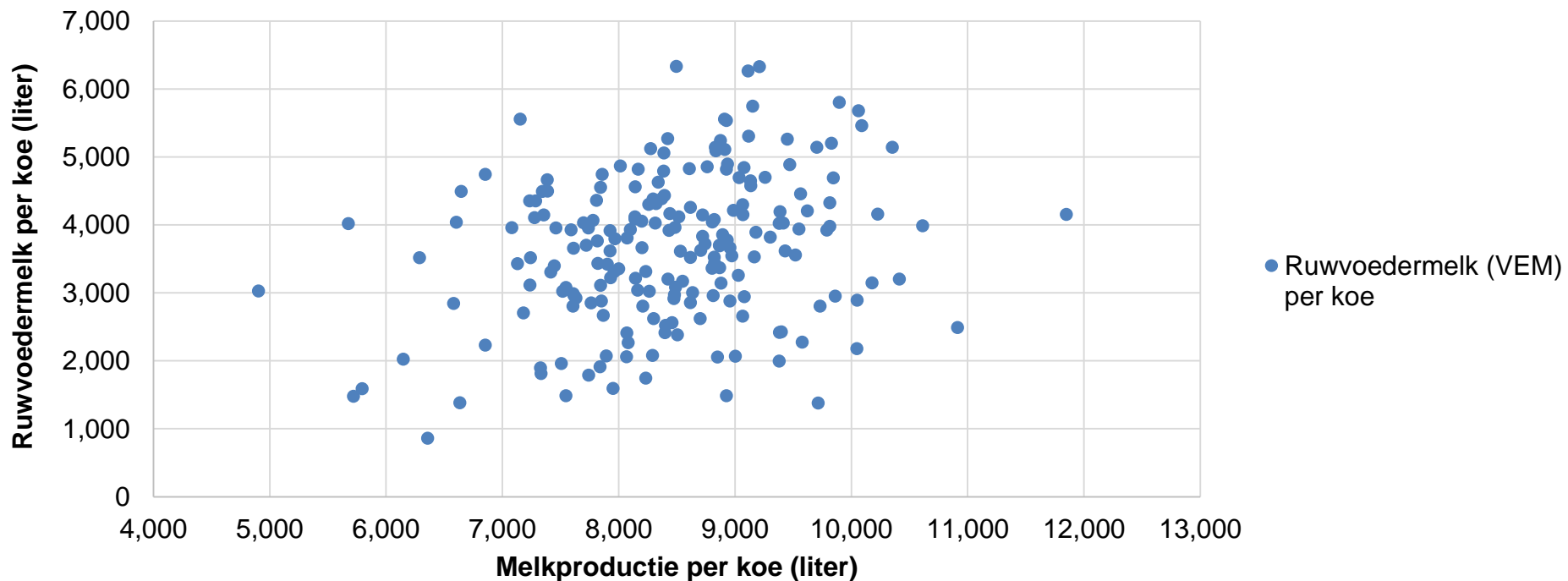
De verschillen tussen bedrijven zijn groot

- Krachtvoergebruik per 100 liter melk is onafhankelijk van melkproductie per koe

Verschillen tussen bedrijven zijn groot

- Ruwvoermelk per koe is onafhankelijk van melkproductie per koe

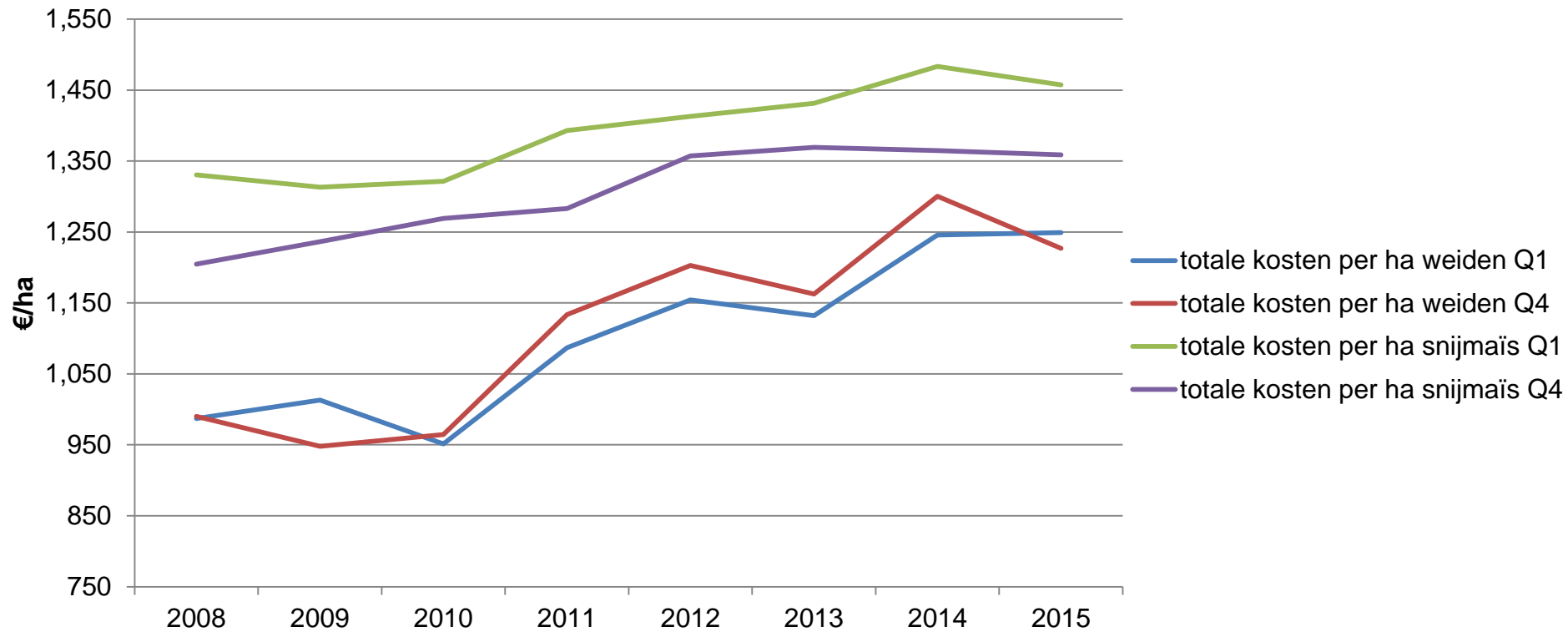
De verschillen tussen bedrijven zijn groot

- Evolutie totale voerkosten melkvee

€/100 liter	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Q1	15,01	13,61	13,94	15,00	16,99	17,52	16,34	15,63
Q4	12,29	11,12	11,08	12,16	13,40	14,36	13,82	13,69
Vershil Q1-Q4	2,72	2,49	2,86	2,84	3,59	3,16	2,52	1,94

De verschillen tussen bedrijven zijn groot

- Evolutie ruwvoerkosten

Ruwvoermelk maakt het verschil

- Optimale melkproductie per koe bij maximale benutting van eigen geteelde ruwvoer
 - Efficiënt geproduceerde liters zodat kostprijs per liter daalt bij een hoge melkproductie!
- Gezondheid en vruchtbaarheid moeten op orde zijn voor optimale melkproductie
- Bij laag vervangingspercentage is minder (ruw)voer nodig
 - Voor jongvee
 - Voor melkvee
 - Bij een lager vervangingspercentage is het aandeel vaarzen met een lagere voerefficiëntie kleiner

Ruwvoermelk maakt het verschil

- Ruwvoer van goede kwaliteit
 - Vroeg en goed bemesten
 - Geen mest wegwerken in najaar
 - Maar: alleen als percelen berijdbaar zijn
 - Optimaal oogsttijdstip voor zowel gras als maïs
 - Voldoende maïsreserve zodat kuil niet direct geopend moet worden
 - Minimale kuilverliezen
 - Voldoende uitkuilsnelheid (1,5 m/week)
 - Broei veroorzaakt waardeverlies van de kuil van 5 tot 30%
 - Rantsoen uitbalanceren

Ruwvoermelk maakt het verschil

- Krachtvoergift
 - Durf geloven in basiskwaliteit ruwvoer
 - Voer wegen
 - Bijgeven wat moet, snel reageren, niet wachten tot adviseur langskomt
 - Remmen op eindelactatiekoeien
 - Keep it simple

Voorbeelden impact op voerkosten

- Voorbeeld van de impact op voerkosten als de gras- en maïskuilverliezen dalen van 10% naar 5%

Voorbeelden impact op voerkosten

- Voerkosten – uitgangssituatie
 - Melkproductie/koe/dag
 - Tankmelkgegevens + melk aan kalveren
 - Bijvoorbeeld 29,7 kg FPCM
 - 28,7 kg/koe/dag bij 4,3% vet en 3,5% eiwit

Voorbeelden impact op voerkosten

- Voederkosten – uitgangssituatie
 - Voederkost/koe/dag
 - Rantsoenberekening en wegen van vervoederde producten
 - Bijvoorbeeld €3,17/koe/dag

Rantsoen	Kg product	€/kg	€/koe/dag
Maïs (kg/koe/dag)	26,5	0,036	0,95
Voordroogkuil (kg/koe/dag)	7,4	0,053	0,39
Perspulp (kg/koe/dag)	10	0,045	0,45
Krachtvoer - eiwit (kg/koe/dag)	2,8	0,275	0,77
Krachtvoer - evenwichtig (kg/koe/dag)	2,5	0,245	0,61

Evenwichtig o.b.v. gemiddelde krachtvoergift/koe. Bijv. 100 melkkoeien, momenteel 250 kg/dag totaal evenwichtig krachtvoer. Dit is gemiddeld 2,5 kg/koe/dag.

Voorbeelden impact op voerkosten

- Voederkosten – uitgangssituatie
 - €3,17 voederkost/29,7 kg FPCM melk * 100 = €10,68/100 kg FPCM melk

Voorbeelden impact op voerkosten

- Voederkosten – 5% minder kuilverliezen
 - Voederkost/koe/dag
 - Rantsoenberekening en wegen van vervoederde producten
 - Bijvoorbeeld €3,11/koe/dag

Rantsoen	Kg product	€/kg	€/koe/dag
Maïs (kg/koe/dag)	26,5	0,034	0,90
Voordroogkuil (kg/koe/dag)	7,4	0,051	0,38
Perspulp (kg/koe/dag)	10	0,045	0,45
Krachtvoer - eiwit (kg/koe/dag)	2,8	0,275	0,77
Krachtvoer - evenwichtig (kg/koe/dag)	2,5	0,245	0,61

Evenwichtig o.b.v. gemiddelde krachtvoergift/koe. Bijv. 100 melkkoeien, momenteel 250 kg/dag totaal evenwichtig krachtvoer. Dit is gemiddeld 2,5 kg/koe/dag.

Voorbeelden impact op voerkosten

- Voederkosten – 5% minder kuilverliezen
 - €3,11 voederkost/29,7 kg FPCM melk * 100 = €10,47/100 kg FPCM melk
 - Voerkosten dalen met €0,21/100 kg FPCM melk
 - Op een bedrijf met 100 koeien dalen de voerkosten zodoende met €2.190/jaar
 - 100 * 365 * €0,06

Voorbeelden impact op voerkosten

- Voorbeeld van de impact op voerkosten als de voerefficiëntie met 0,05 stijgt als gevolg van een betere kwaliteit kuil en/of een verbeterde vruchtbaarheid en/of gezondheid op het bedrijf

Voorbeeld impact op voerkosten

- Voerefficiëntie: melk/kg DS voer –
uitgangssituatie
 - Melkproductie/koe/dag
 - Tankmelkgegevens + melk aan kalveren
 - Bijvoorbeeld 29,7 kg FPCM
 - 28,7 kg/koe/dag bij 4,3% vet en 3,5% eiwit

Voorbeeld impact op voerkosten

- Voerefficiëntie: melk/kg DS – uitgangssituatie
 - Kilogram DS voer/koe/dag
 - Rantsoenberekening en wegen van vervoederde producten
 - Bijvoorbeeld 20,2 kg DS/koe/dag

Rantsoen	Kg product	% DS	Kg DS
Maïs (kg/koe/dag)	26,5	34	9
Voordroogkuil (kg/koe/dag)	7,4	54	4
Perspulp (kg/koe/dag)	10	24	2,4
Krachtvoer - eiwit (kg/koe/dag)	2,8	90	2,53
Krachtvoer - evenwichtig (kg/koe/dag)	2,5	88	2,21

Evenwichtig o.b.v. gemiddelde krachtvoergift/koe. Bijv. 100 melkkoeien, momenteel 250 kg/dag totaal evenwichtig krachtvoer. Dit is gemiddeld 2,5 kg/koe/dag.

Voorbeeld impact op voerkosten

- Voerefficiëntie: melk/kg DS voer –
uitgangssituatie
 - 29,7 kg FPCM melk/20,2 kg DS = 1,47

Voorbeeld impact op voerkosten

- Voerefficiëntie: melk/kg DS voer – stijging met 0,05
 - Stijging voerefficiëntie van 1,47 naar 1,52
 - Gelijke melkproductie bij rantsoen van 19,5 kg DS
 - $29,7 \text{ kg FPCM melk} / 19,5 \text{ kg DS} = 1,52$
 - Besparing op samengesteld krachtvoer van 0,8 kg
 - Besparing van €0,19/koe/dag
 - $\text{€}2,98 \text{ voederkost} / 29,7 \text{ kg FPCM melk} * 100 = \text{€}10,03 / 100 \text{ kg FPCM melk}$ (bij gelijkblijvende gehalten)
 - Voerkosten dalen met €0,65/100 kg FPCM melk
 - Op een bedrijf met 100 koeien dalen de voerkosten zodoende met €6.935/jaar
 - $100 * 365 * \text{€}0,19$

Conclusie

- Houd je voerkost in de hand door kwalitatief goed eigen ruwvoer te winnen en te benutten!
 - Vruchtbaarheid en gezondheid moeten op orde zijn voor optimale melkproductie